

ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายเลือกตั้ง ตอนที่ ๑๗

แนวคำวินิจฉัยของศาลฎีกาเกี่ยวกับการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือสิทธิเลือกตั้ง กรณีการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๓๑/๒๕๖๒ เมื่อพิจารณาถ้อยคำปราศรัยของผู้คัดค้านแล้ว ทำให้ผู้ฟังเข้าใจได้ว่านาย ย. ย้ายจากพรรค ป. ไปอยู่พรรค พ. เนื่องจากมีการให้ค่าตอบแทนเป็นเงินจำนวนมาก อันแสดงให้เห็นว่านาย ย. เป็นผู้เห็นแก่เงินหรือผลประโยชน์ส่วนตนอยู่เหนืออุดมการณ์ ไม่มีความคิดแน่วแน่มั่นคงในอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคการเมืองที่ตนเลือกเข้าเป็นสมาชิก จึงเป็นบุคคลซึ่งไม่สมควรที่ประชาชนจะมอบความไว้วางใจโดยเลือกเข้ามาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอีก เมื่อผู้คัดค้านไม่สามารถนำพยานหลักฐานมาแสดงเพื่อพิสูจน์ให้เห็นว่าถ้อยคำที่ผู้คัดค้านกล่าวเป็นความจริง ถ้อยคำปราศรัยของ ผู้คัดค้านจึงเป็นการใส่ร้ายนาย ย. ด้วยความเท็จ หรือจงใจให้เข้าใจผิดในคะแนนนิยมของผู้สมัครหรือพรรคการเมือง และเมื่อผู้คัดค้านกล่าวถ้อยคำดังกล่าวที่บริเวณตลาด อันเป็นสถานที่ที่ผู้คัดค้านจัดให้มีการปราศรัยเพื่อหาเสียงเลือกตั้งโดยมีประชาชนมาฟังการปราศรัย อีกทั้งมีการเผยแพร่ต่อสาธารณชนโดยการถ่ายทอดภาพและเสียงผ่านทางเพชบุรีก ของผู้คัดค้าน ย่อมแสดงให้เห็นว่าผู้คัดค้านมีเจตนาเพื่อจงใจให้ผู้มาฟังการปราศรัยลงคะแนนให้แก่ผู้คัดค้าน แม้ผู้คัดค้านจะกล่าวถ้อยคำดังกล่าวเพียงช่วงระยะเวลาเล็กน้อยเมื่อเทียบกับระยะเวลาของการปราศรัยทั้งหมด หรือผู้คัดค้านไม่ได้กล่าวถ้อยคำเกี่ยวกับจำนวนคนที่ได้รับเงินตามคำกล่าวของนาย ส. ดังที่ผู้คัดค้านอ้าง ก็ไม่ใช่สาระสำคัญ การกระทำของผู้คัดค้านดังกล่าวจึงเป็นการใส่ร้ายด้วยความเท็จ หรือจงใจให้เข้าใจผิดในคะแนนนิยมของผู้สมัครหรือพรรคการเมือง เพื่อจงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้แก่ตนเองหรือผู้สมัครอื่น อันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง (๕)

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีเจตนารมณ์เพื่อให้ได้บุคคลผู้มีความรู้ความสามารถ มีความซื่อสัตย์สุจริต เข้ามาเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจึงต้องเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ผู้ที่กระทำการใด ๆ ก็ตามเพื่อให้ได้มาซึ่งคะแนนเสียงของผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยวิธีการอันมิชอบด้วยกฎหมาย ย่อมถือได้ว่าเป็นการทุจริตในการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๒๖ วรรคหนึ่ง และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๓๘ วรรคหนึ่ง ผู้คัดค้านกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง (๕) โดยการใส่ร้ายด้วยความเท็จ หรือจงใจให้เข้าใจผิดในคะแนนนิยมของผู้สมัครหรือพรรคการเมือง เพื่อจงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้แก่ตนเองหรือผู้สมัครอื่น การกระทำของผู้คัดค้านดังกล่าวย่อมเป็นการกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งคะแนนเสียงของผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยวิธีการอันมิชอบด้วยกฎหมายอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง ส่วนที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๔๑ บัญญัติว่า ผู้ซึ่งรับโทษตามมาตรา ๑๔๘ หรือมาตรา ๑๖๖ ให้ถือว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้งนั้น กรณีดังกล่าวเป็นบทบัญญัติในหมวด ๘ บทกำหนดโทษ เพียงแต่มีผลให้

ผู้ซึ่งรับโทษในคดีอาญาตามบทบัญญัติดังกล่าวต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเท่า่นั้น หาเป็นการ
ตัดอำนาจศาลที่จะพิจารณาว่าการกระทำอันมิชอบนอกเหนือจากมาตรา ๑๕๘ หรือมาตรา ๑๖๖ เป็นการ
ทุจริตในการเลือกตั้งอันเป็นเหตุแห่งการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามความ
ในหมวด ๗ การดำเนินการกรณีการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม มาตรา ๑๓๘ วรรคหนึ่ง

พิพากษาให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้คัดค้าน มีกำหนดสิบปีนับแต่วันที่มิคำพิพากษา.

แผนกคดีเลือกตั้งในศาลฎีกา

มิถุนายน ๒๕๖๖